

Sårbare børn og unge

Politik for Herning Kommune

Indhold

Forord af Lars Krarup, Borgmester	5
Politik for Såbare børn og unge - Indledning - Vision	7
1 - Politiske målsætninger	9
2 - Byrådets Børne- og Familiesyn	11
3 - Politik for Såbare børn og unge	13
Tidlig indsats	14
Sammenhænge og overgange	15
Dokumentation	16
Fleksible tilbud og udvikling af ydelser	17
Borgerinddragelse og brugerinddragelse	18
Faglighed	19
Trivsel og sundhed	21
Inklusion	23

Forord

Lars Krarup
Borgmester

I december 2006 vedtog Herning Byråd Den Sammenhængende Børnepolitik. Med vedtagelsen af denne politik blev det besluttet, at der efterfølgende skulle udarbejdes politikker for skoleområdet, dagtilbudsområdet og for området for sårbare børn og unge. Disse tre politikker vil fremover spille sammen med Den Sammenhængende Børnepolitik.

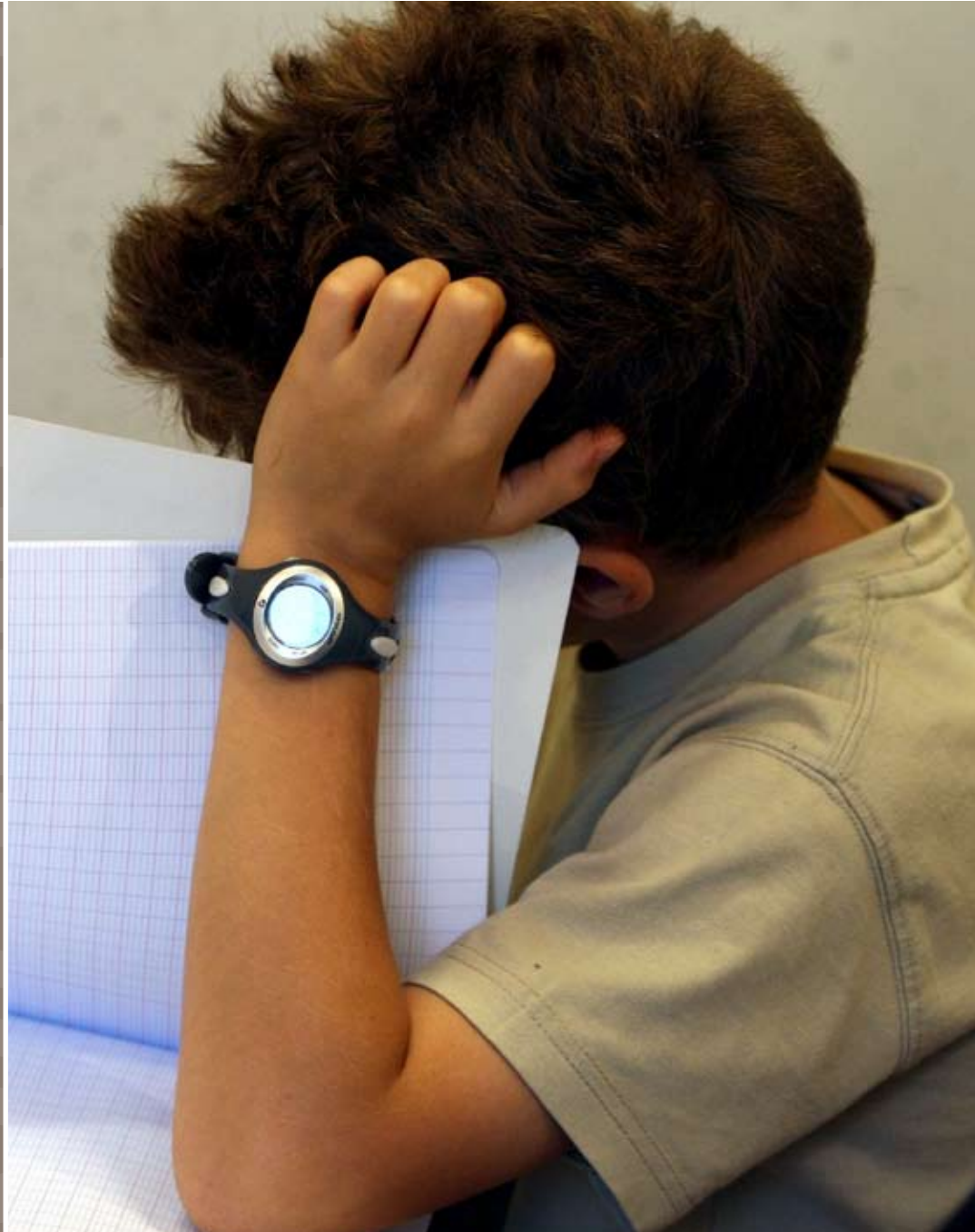
Skolepolitik, dagtilbudspolitik og politikken for sårbare børn og unge er under en fælles proces udarbejdet i foråret 2008. Politikkerne er udtryk for et valg, hvor forskellige relevante fagfolk og organisationer har bidraget med ideer og synspunkter.

Arbejdsprocessen med udformningen af politikkerne er sket med udgangspunkt i en temadag i starten af 2008, hvor politikere, fagfolk og relevante organisationer har drøftet politikernes indhold og sammenhængen mellem de tre politikområder.

Under høringsfasen har alle - via kommunens hjemmeside - haft mulighed for at kvalificere og give input til politikkerne. Herudover har politikkerne været i høring hos relevante institutioner og organisationer.

Politikkerne, der understøtter hinanden, skal sikre sammenhæng mellem visionerne og udfordringerne på de tre områder, og de har en naturlig sammenhæng med andre af Herning Kommunes politikker.

Jeg håber, at politikkerne vil inspirere det videre arbejde til gavn for Herning Kommunes børn og unge samt deres familier.

Indledning

Herning Kommune er klar med tre overordnede politikker for børn og unge. Det drejer sig om en politik for: Dagtilbud for børn – Folkeskolen – Sårbare børn og unge.

Disse tre politikker skal spille sammen med Den Sammenhængende Børnepolitik, der har været gældende fra januar 2007, og de tre politikker er desuden udarbejdet med baggrund i Herning Kommunes fælles visioner og målsætninger for de tre serviceområder:

- Dagtilbud for børn
- Folkeskole
- Børn og Familie

Visioner

I tråd med intentionerne i Den Sammenhængende Børnepolitik vil Herning Kommune arbejde for:

- Rummelighed og inklusion
- Kontinuitet
- Tværfaglighed

Udgangspunktet er accept af og respekt for barnet, den unges og familiernes forskellighed. Den enkeltes integritet skal respekteres og retten til lige muligheder skal accepteres.

Politiske målsætninger

1

- Der skal være fokus på barnet og den unges potentialer og kompetencer. Den alsidige udvikling skal styrkes under hensyntagen til den enkeltes forudsætninger og i fællesskabet med andre. Lysten til læring skal udfordres og barnet og den unge skal forberedes til næste trin i livet. Udviklingen skal fremmes af ansvar, engagement, gode rammer og gode læringsmiljøer.
- Det tilstræbes, at børn og unge med særlige behov på grund af handicap, sociale, emotionelle og faglige problemer rummes i dagtilbuddenes og skolernes normaltilbud. Målet for rummelighed er, at den enkelte på trods af forskelligheden udvikler kompetencer og bliver accepteret og inkluderet i barndommens, ungdommens og voksenlivets fællesskaber.
- Herning Kommunes tilgang til arbejdet med børn og unge skal være baseret på den nyeste forskning og viden – og der skal være fokus på, at de indsatser der gives, også har den ønskede effekt. Herning Kommune vil i arbejdet med børn og unge fremme den evidensbaserede tilgang. Der arbejdes således systematisk med dokumentation og evaluering med fokus på kvalitetsudvikling og på effekten af de forskellige indsatser.
- Børn, unge og familier skal opleve kontinuitet i kontakten med Herning Kommune, de skal inddrages og ansvarliggøres. Der skal således være sammenhæng mellem de tilbud Herning Kommune giver. Det gør sig gældende i overgangen mellem forskellige dagtilbud og skoler, overgang mellem skole og ungdomsuddannelser, overgange der følger af aldersopdeling af tilbud samt ved overgangen mellem ungdom og voksenliv. Der skal desuden være sammenhæng i sagsbehandlingen og ved overgivelser af sager mellem forskellige instanser og faggrupper.
- Der sættes fokus på sundhed ud fra en sundhedsfremmende synsvinkel. Sundhedsfremme tager udgangspunkt i den enkeltes resurse og understøtter ansvar for egen sundhed

Børn og unge

Alle børn og unge i Herning Kommune har krav på en tryk opvækst.

Forældrenes ansvar og betydning for børn og unges udvikling og trivsel er fundamental og central. Den kommunale indsats tilpasses i forhold til det enkelte barn eller den enkelte unges behov og forudsætninger.

Barnet og den unge i fokus

Kommunens indsats tager udgangspunkt i barnets tarv, og der lægges vægt på, at alle barnets og den unges kompetencer danner afsæt for barnets og den unges udvikling. Alle børn/unge skal som udgangspunkt rummes i kommunens normaltilbud.

Familiens resurser er grundlaget

Alle familier og alle børn/unge besidder resurser, og ansvaret for barnets og den unges udvikling og trivsel ligger hos familien.

En kommunal indsats skal understøtte børnenes og de unges potentialer samt videreudvikle dem.

Forældreinddragelse vil være et vigtigt omdrejningspunkt.

Det er et bærende princip, at der fokuseres på muligheder frem for barrierer ved planlægning af strategier for børn og unges fortsatte udvikling.

Politikkens tilblivelse:

Fagfolk har sammen med repræsentanter fra det politiske niveau – herunder repræsentanter fra forældrebestyrelser og skolebestyrelser, en repræsentation af ledere og medarbejdere fra de tre politikområder, medudvalg samt faglige repræsentanter fra forskellige forvaltninger – været inddraget forud for skriveprocessen. Alle med viden om og interesse for børn og unge har dermed givet input til og ydet en værdifuld sparring i forhold til udformningen af politikkerne for: Dagtilbud for børn – Folkeskolen – Sårbare børn og unge.

Politikkerne er udformet i forhold til en række emneområder. Hvert emneområde indledes med en kort beskrivende tekst, der giver en indføring til det specifikke emne. Herefter præciseres teksten nærmere via nogle punkter under overskriften:

Det vil Herning Kommune.

Politikkernes målsætninger omsættes til konkret udmøntning på praksisniveauet i form af handleplaner. Dette sker via de politiske årsmål, der hvert år udarbejdes i forbindelse med kommunens budgetlægning.

Politik for sårbare børn og unge

3

Herning Kommunes politik for sårbare børn og unge retter sig mod børn og unge, der kort- eller længerevarende har særlige behov. Det vil sige, børn og unge, der på grund af særlige forhold relateret til dem selv eller deres nærmeste familie, vurderes at være i risiko for at komme i en situation, der ikke kan klares uden hjælp fra anden side.

Det er børn og unge, der er sårbare, fordi de belastes af alvorlige, men ofte forbigående problemer. Endvidere kan der være tale om truede børn og unge, som vedvarende belastes af utilstrækkelig eller mangelfuld omsorg i deres familie og nære miljø. Endelig kan det være børn og unge, der er i svære problemer, fordi de eksempelvis i deres opvækst har været belastet af deres forældres grundlæggende mangel på tilstrækkelig omsorg.

Børn og unge, der har særlige behov som følge af betydelige og varige nedsatte fysiske og psykiske funktionsevner er således ikke omfattet af denne politik. Rammen for indsatsen til denne målgruppe beskrives i Herning Kommunes Handicappolitik.

Herning Kommunes politik for sårbare børn og unge tager sit udgangspunkt i, at alle børn og unge har

krav på en tryk opvækst. Omdrejningspunktet for indsatsen til sårbare børn og unge er, at den er tilpasset den enkeltes behov og forudsætninger.

Der er i politikken fokus på, at sårbare børn og unge via inddragelse af den enkelte og familien tilbydes individuelt tilrettelagte tilbud, der sikrer sammenhæng og helhed for barnet/den unge.

Politikken for sårbare børn og unge, der er inddelt i nedenstående otte temaer, skal danne rammen for indsats og samarbejde i forhold til sårbare børn og unge:

Politikken for sårbare børn og unge er inddelt i følgende temaer:

- Tidlig indsats
- Sammenhænge og overgange
- Dokumentation
- Fleksible tilbud og udvikling af ydelser
- Borgerinddragelse og brugerinddragelse
- Faglighed
- Trivsel og sundhed
- Inklusion

Tidlig indsats

I Herning Kommune lægges der vægt på en tidlig og hurtig forebyggende indsats. Børn, unge og forældre skal tilbydes støtte, når der af hensyn til barnet og den unge er behov for det. Der lægges vægt på en koordineret, kvalificeret og målrettet indsats af alle, der arbejder med børn og unge i Herning Kommune.

Det vil Herning Kommune:

- Forældre og netværk inddrages, og deres ressourcer bruges til etablering af den bedst mulige støtte til barnet/den unge
- Den tidlige indsats karakteriseres ved samarbejde og dialog på tværs af kommunale forvaltninger og eksterne instanser. Et samarbejde, der præges af professionalisme til gavn for barnet/den unge
- Den tidlige indsats fremmes i såvel afdækningsfase som handlefase. Tidlig rådgivning, støtte og foranstaltninger medvirker herved til, at barnet/den unge tilbydes det mindst muligt indgribende tilbud

Sammenhænge og overgange

Der arbejdes for sammenhæng og helhed i tilbudene til børn, unge og deres familier.

En sammenhængende og helhedsorienteret indsats fordrer et fokus på de forskellige overgange mellem:

- Normalområdet og specialområdet
- Forskellige forvaltningsmæssige og sektorielle enheder
- Forskellige faser i dag- og botilbud, skole- og uddannelses tilbud samt behandlingsmæssige tilbud til småbørn, børn og unge
- Fra ung til voksen

Det vil Herning Kommune:

- Inddrage barnet/den unge og familien – og øvrige netværk – i de løsninger og tilbud, der er til barnet og den unge
- Tilrettelægge løsninger, der sikrer glidende og veltilrettelagte overgange
- Styrke tilrettelæggelsen af tvær- og flerfaglige indsatser ud fra barnets/den unges individuelle behov
- Sikre tilgængelig viden og videndeling mellem forskellige kommunale myndigheder så der handles sammenhængende og helhedsorienteret. Barnet/den unges "historie" skal således være tilgængelig ved de forskellige overgange

Dokumentation

Herning Kommunes indsats i forhold til sårbare børn og unge tager udgangspunkt i viden om, hvad der har størst betydning for den enkelte.

Indsamlingen af systematisk viden styrkes med henblik på at fremme synlighed og dokumentation af indsatsernes effekt. Herved fremmes en vidensbaseret og dynamisk udvikling af tilbuddenes kvalitet.

Det vil Herning Kommune:

- Fremme professionelle kulturer, hvor evaluering og dokumentation indgår som en naturlig del af det faglige arbejde med henblik på at skabe læring og udvikling
- Fremme en vedvarende kvalitetsudvikling baseret på viden og dokumentation
- Have fokus på og respekt for, hvad der for børn/unge og forældre skaber tilfredshed og mening
- Fremme opmærksomhed på en vidensindsamling, der er tilgængelig i forhold til forskellige forvaltninger og fagprofessioner
- Gennem dokumentation fremme sammenhængen mellem vores mål, indsatser og resultater

Fleksible tilbud og udvikling af ydelser

Herning Kommunes ydelser og tilbud til sårbare børn og unge udvikles vedvarende med henblik på at øge kvaliteten og fleksibiliteten.

Det vil Herning Kommune:

- Øge kvaliteten via udviklingen af en evaluerings- og dokumentationskultur, der har fokus på de enkelte ydelsers og tilbuds kvalitet
- Udvikle kommunens ydelser og tilbud gennem kontinuerlig dialog med forskellige kommunale enheder samt med børn/unge og deres familier
- Fremme udviklingen af tilbud, der er tilpasset barnets/den unges behov og resurser

Borgerinddragelse og brugerinddragelse

Brugerinddragelse er et generelt og alment princip, der skal sikre brugerne indflydelse på dels de tiltag og beslutninger, der vedrører den enkelte, dels på udviklingen af tilbuddene som helhed.

Samarbejde og dialog mellem tilbuddene og de berørte børn/unge og deres familier skal være omdrejningspunktet for udviklingen af ydelserne og tilbuddenes kvalitet.

Det vil Herning Kommune:

- Inddrage børn/unge og deres familier i udformningen af ydelserne og tilbuddene gennem kontinuerlig dialog
- Afstemme forventninger til brugerinddragelse mellem professionelle og børn/unge samt deres forældre
- Udvikle faglige og professionelle kompetencer i forhold til brugerinddragelse
- Udvikle konkrete metoder og redskaber til brugerinddragelse for forskellige målgrupper af sårbare børn/unge

Faglighed

Herning Kommunes tilbud til sårbare børn/unge skal være kendetegnet ved faglighed¹ og professionalisme. Dette indebærer blandt andet en helhedsorienteret indsats, der foregår i et rum af tværfaglighed og flerfaglighed, hvor barnets/den unges behov er i centrum. Det betyder, at der er et åbent og forpligtende samarbejde på tværs af kommunens afdelinger.

Det vil Herning Kommune:

- Sårbare børns/unges resurser anerkendes og udnyttes
- Indsatsen i forhold til sårbare børn/unge er karakteriseret ved specialiseret faglighed og professionalisme
- Organiseringen af opgaveløsningen fremmer tvær- og flerfaglighed.
- Med henblik på at fremme tvær- og flerfaglighed i indsatsen for sårbare børn/unge skal der fokuseres på videndeling i og mellem forskellige organisatoriske enheder.

¹ Ved faglighed sondres der mellem fag – faglighed, tværfaglighed og flerfaglighed. Sidst nævnte skal her forstås som forskellige fagpersoners parallelle arbejde med en given indsats. Tværfagligheden forstås derimod som forskellige fagpersoners fælles målsætning i forhold til en given indsats.

Trivsel og sundhed

Trivsel og sundhed er vigtige forhold i børn/unges udvikling og udgør et væsentligt grundlag for udnyttelse af deres muligheder fysisk, psykisk og socialt. Børn og unge skal således have gode muligheder for at træffe gode og sunde valg. Udgangspunktet er at skabe rammer, der giver børn/unge en sund og stimulerende hverdag, der er præget af fællesskab, anerkendelse og accept af forskellighed.

Det vil Herning Kommune:

- Gennem anerkendelse og accept af forskelligheder skal det enkelte barn/den unge opleve særlige ydelser og tilbud, som fremmer både trivsel og udvikling
  - Medvirke til at børn /unge og deres familier etablerer sundhedsbevidsthed samt støtte dem i at træffe valg, der fremmer egen og andres sundhed
  - Gennem fysiske aktiviteter i et sundt og aktivt miljø skal børn/unge udfordres både fysisk og mentalt
-

Inklusion

Alle børn/unge skal opleve at blive anerkendt og værdsat som dem, de er. Børn/unge med forskellige kompetencer og behov skal have rammer, der giver dem gode udviklingsmuligheder. I Herning Kommune betyder inklusion, at der i tilrettelæggelsen af indsatserne tages udgangspunkt i den enkeltes resurser og behov. Børn, unge, forældre og professionelle må håndtere forskellighed og udvikle evnen til at skifte perspektiv gennem dialog. Særlige indsatser skal ske på en måde, der tilgodeser nærhedsprincippet og er mindst mulig ekskluderende og indgribende.

Det vil Herning Kommune:

- Sikre tidlig støtte og rådgivning til barnet/den unges forældre og øvrige netværk
- Fremme en positiv og anerkendende tilgang til børn /unges muligheder og potentialer
- Sikre en inkluderende tilgang til børn/unge via målrettet kompetenceudvikling
- Udvikle differentierede tilbud, der tilpasses barnets/den unges individuelle behov
- Fremme samarbejde og dialog mellem kommunale og eksterne instanser samt børn/unge og deres familie

Yderligere information:

Børn og Unge
Torvet
Rådhuset
7400 Herning

telefon 96 28 28 28
bou@herning.dk
www.herning.dk